

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.10.2010
COM(2010) 553 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Η περιφερειακή πολιτική συμβάλλει στην έξυπνη ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ευρώπης
2020**

SEC(2010) 1183

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η περιφερειακή πολιτική συμβάλλει στην έξυπνη ανάπτυξη στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ανακοίνωση καθορίζει το ρόλο της περιφερειακής πολιτικής στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»¹, στον τομέα της έξυπνης ανάπτυξης και ιδίως την εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση καινοτομίας». Όπως υπογραμμίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο², η περιφερειακή πολιτική μπορεί να ξεκλειδώσει το αναπτυξιακό δυναμικό της ΕΕ, προάγοντας την καινοτομία σε όλες τις περιφέρειες, διασφαλίζοντας, παράλληλα, τη συμπληρωματικότητα μεταξύ της ενωσιακής, της εθνικής και της περιφερειακής στήριξης για την καινοτομία, την Ε&Α, την επιχειρηματικότητα και τις ΤΠΕ. Πράγματι, η περιφερειακή πολιτική αποτελεί βασικό μέσο μετατροπής των προτεραιοτήτων της Ένωσης καινοτομίας σε πρακτική επιτόπια δράση.

Το επιτυγχάνει δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες για την καινοτομία, την εκπαίδευση και την έρευνα, ενθαρρύνοντας έτσι την Ε&Α και τις επενδύσεις με ένταση γνώσεων καθώς και τις δραστηριότητες με μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία. Έτσι, μπορεί να βοηθήσει στην υλοποίηση της πολύ μεγάλης πρόκλησης, για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, της αύξησης της δυνατότητας για καινοτομία και της Ε&Α στις επιχειρήσεις και της ενίσχυσης των δεσμών τους με τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα.

Οι περιφέρειες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, δεδομένου ότι είναι ο κύριος θεσμικός εταίρος για τα πανεπιστήμια, άλλα ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις ΜΜΕ, που είναι βασικοί παράγοντες στη διαδικασία καινοτομίας, πράγμα που τις καθιστά αναπόσπαστο τμήμα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η παρούσα ανακοίνωση συμπληρώνει εκείνη σχετικά με την Ένωση καινοτομίας και καλεί τους φορείς χάραξης πολιτικής των κρατών μελών σε όλα τα επίπεδα να ενεργήσουν άρραυτα, έτσι ώστε να επενδυθούν περισσότεροι από τους πόρους που είναι ακόμη διαθέσιμοι από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στην παρούσα περίοδο προγραμματισμού για την έξυπνη ανάπτυξη. Το έγγραφο εξετάζει πρώτα την κατάσταση που επικρατεί στις περιφέρειες όσον αφορά την Ε&Α και την καινοτομία καθώς και τους πόρους τους οποίους οι περιφέρειες έχουν σχεδιάσει να επενδύσουν σ' αυτούς τους τομείς. Κατόπιν περιγράφει τα κύρια στοιχεία μιας ενισχυμένης προσπάθειας στήριξης της Ε&Α και της καινοτομίας στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ. Τέλος, παρουσιάζει συγκεκριμένες ιδέες για την εκτέλεση αυτών των προσπαθειών.

¹ COM(2010) 2020 «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».

² Συμβούλιο της ΕΕ EUCO 13/10, 17 Ιουνίου 2010.

2. ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Η Ένωση καινοτομίας βασίζεται σε μια ευρεία έννοια της καινοτομίας, δίνοντας έμφαση όχι μόνο στα νέα ή βελτιωμένα προϊόντα και διαδικασίες, αλλά και στις υπηρεσίες, στις νέες μεθόδους εμπορίας, διάθεσης στην αγορά υπό συγκεκριμένο σήμα και σχεδιασμού, καθώς και στις νέες μορφές οργάνωσης των επιχειρήσεων και διακανονισμών συνεργασίας. Η καινοτομία νοείται όλο και περισσότερο ως ένα ανοικτό σύστημα στο οποίο διάφοροι παράγοντες συνεργάζονται και αλληλεπιδρούν.

Αντίστοιχα, η δημόσια στήριξη της καινοτομίας χρειάζεται να προσαρμοστεί σ' αυτή την αλλαγή, συμπληρώνοντας τις προσπάθειες στήριξης της έρευνας και της τεχνολογίας με την προώθηση της ανοικτής συνεργασίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων.

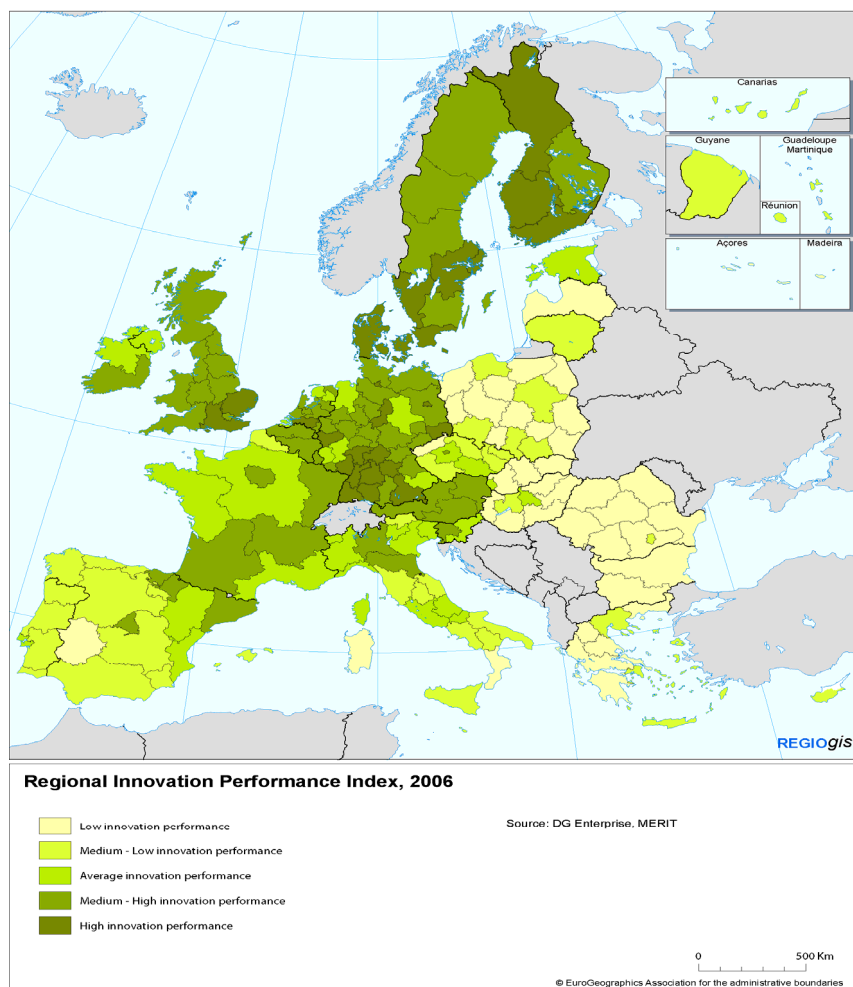
Η εν λόγω στήριξη είναι δικαιολογημένη, δεδομένου ότι οι δυνάμεις της αγοράς δεν μπορούν πάντα να εξασφαλίζουν επαρκή μακροχρόνια χρηματοδότηση για τις επενδύσεις λόγω των διαφορών μεταξύ των κοινωνικών και ιδιωτικών επιστροφών, των αβέβαιων αποτελεσμάτων, της ασυμμετρίας των πληροφοριών και της δυσλειτουργίας του συστήματος (π.χ. μη αποτελεσματικές κανονιστικές ρυθμίσεις). Η δημόσια παρέμβαση είναι εξίσου σημαντική για τη διευκόλυνση της αλλαγής. Εντούτοις, η γεωγραφία της καινοτομίας είναι πολύ ποικιλόμορφη, αφού ορισμένες περιφέρειες είναι παγκοσμίως ανταγωνιστικές στο τεχνολογικό μέτωπο, ενώ άλλες αγωνίζονται να πλησιάσουν περισσότερο αυτό το μέτωπο, υιοθετώντας και προσαρμόζοντας καινοτόμες λύσεις στην ιδιαίτερη κατάστασή τους («διαχωριστική γραμμή της καινοτομίας»). Η δημόσια στήριξη πρέπει να σχεδιάσει τη στρατηγική και τις παρεμβάσεις κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνονται στην εν λόγω ποικιλομορφία.

2.1. Η περιφερειακή ποικιλομορφία στην υπηρεσία ενός κοινού στόχου: έξυπνη ανάπτυξη

Για να επιτευχθεί ο στόχος της έξυπνης ανάπτυξης στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020, χρειάζεται να κινητοποιηθεί ολόκληρο το δυναμικό καινοτομίας των περιφερειών της ΕΕ. Η καινοτομία είναι σημαντική για όλες τις περιφέρειες· για τις προηγμένες, προκειμένου να συνεχίσουν να προηγούνται, και γι' αυτές που υστερούν, προκειμένου να κερδίσουν έδαφος³.

Χάρτης 1: Δείκτης απόδοσης της περιφερειακής καινοτομίας

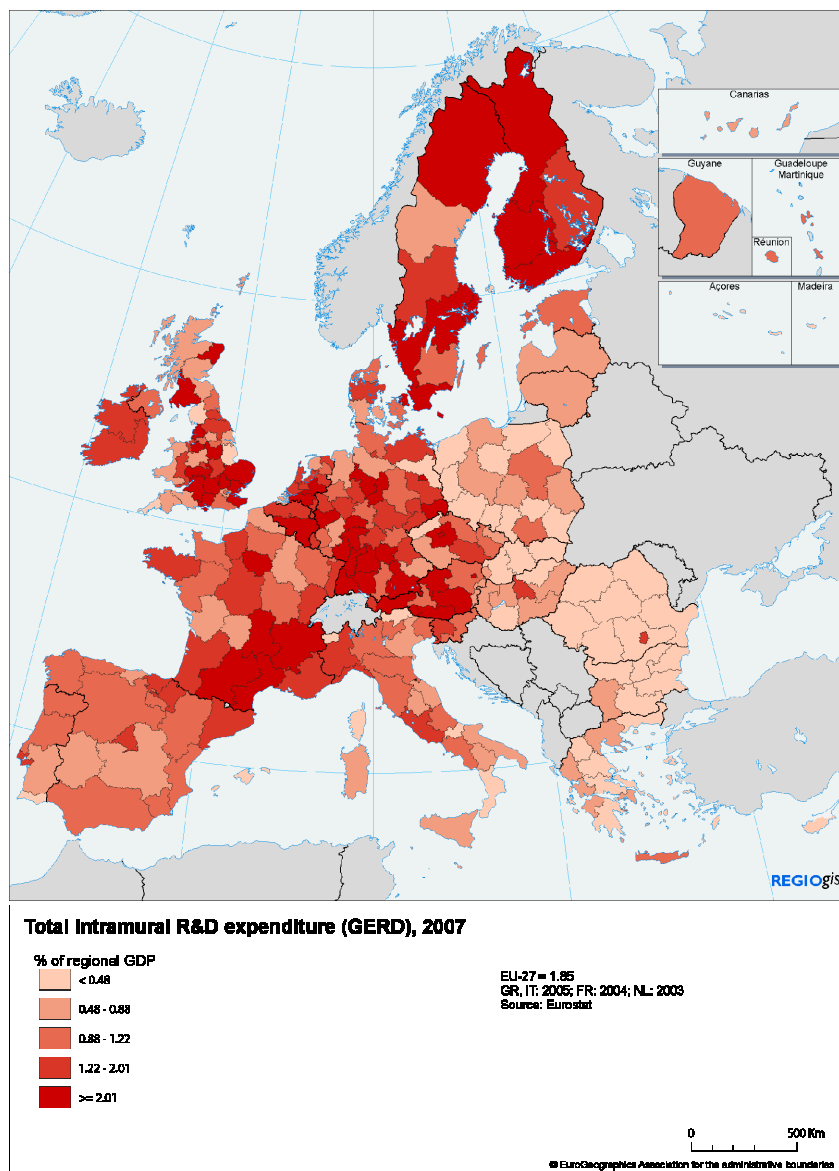
³ R. Wintjes, H. Hollanders, "The regional impact of technological change in 2020".

Η ικανότητα γνώσεων και καινοτομίας των περιφερειών εξαρτάται από πολλούς παράγοντες: την επιχειρηματική κουλτούρα, τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού, τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τις υπηρεσίες στήριξης της καινοτομίας, τους μηχανισμούς μεταφοράς τεχνολογίας, τις υποδομές E&A και ΤΠΕ, την κινητικότητα των ερευνητών, τα φυτώρια επιχειρήσεων, τις νέες πηγές χρηματοδότησης και το τοπικό δημιουργικό δυναμικό. Η καλή διακυβέρνηση είναι επίσης κεφαλαίωδους σημασίας. Οι επιδόσεις στην E&A και στην καινοτομία ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό στις διάφορες περιφέρειες της ΕΕ, όπως φαίνεται από τον δείκτη απόδοσης της περιφερειακής καινοτομίας (βλ. χάρτη 1), έναν σύνθετο δείκτη πολλών από τους εν λόγω παράγοντες.

Επίσης, η διαφορά από τον στόχο της δαπάνης του 3% του ΑΕγχΠ για E&A ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των διαφόρων περιφερειών: Μόνο 27 περιφέρειες στην ΕΕ, περίπου μία στις δέκα, έχουν επιτύχει αυτό τον στόχο (βλ. χάρτη 2). Οι συνέπειες της αστικής συγκέντρωσης οδηγούν τους πόρους της E&A να σημειώνουν υψηλή συγκέντρωση σε λίγες πολύ προηγμένες περιφέρειες [π.χ. στο Braunschweig (Γερμανία), όπου οι δαπάνες για E&A ανέρχονται σχεδόν στο 7% του ΑΕγχΠ] και πολύ χαμηλή συγκέντρωση σε άλλες περιφέρειες [π.χ. Severen tsentralen (Βουλγαρία), όταν οι αντίστοιχες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό μικρότερο του 1%].

Χάρτης 2: Δαπάνες E&A

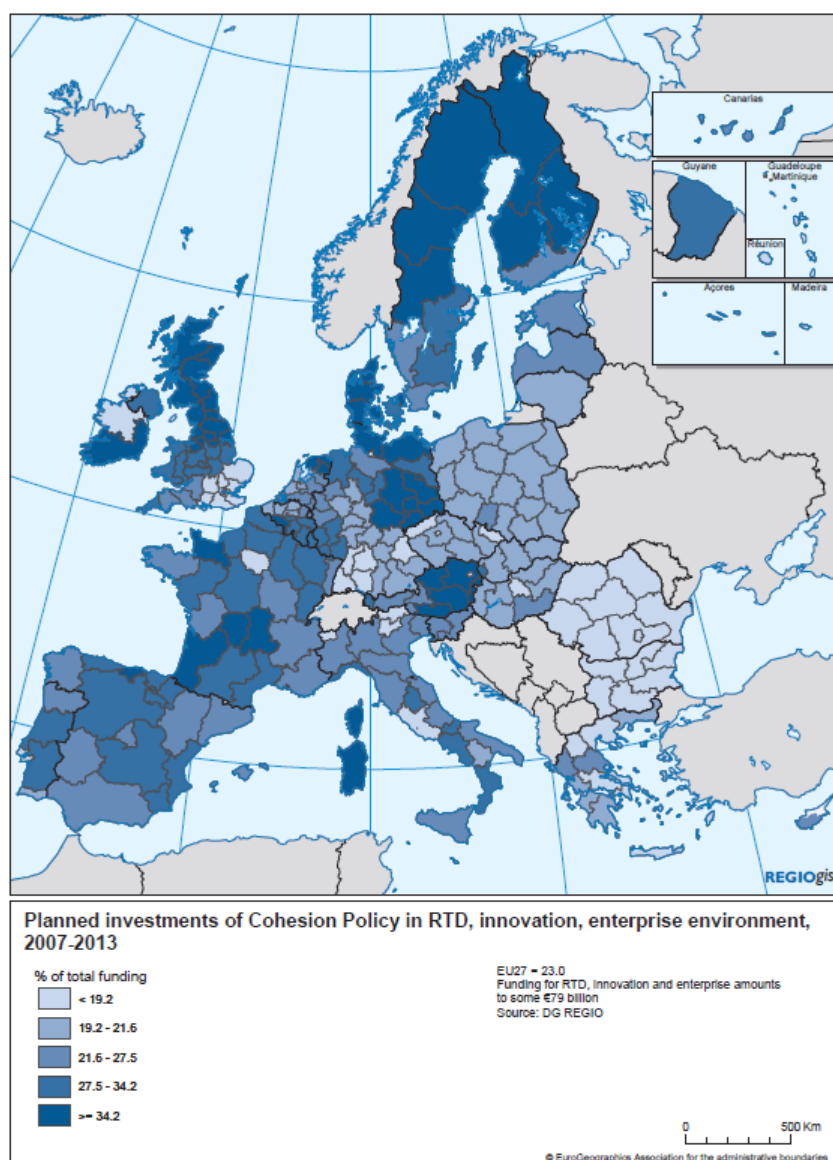

2.2. Η περιφερειακή πολιτική στηρίζει την έξυπνη ανάπτυξη σε όλες τις περιφέρειες

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες έχουν ήδη δεσμευτεί να στηρίξουν την έξυπνη ανάπτυξη, παρά τις μη ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες. Σχεδόν 86 δις ευρώ διατίθενται για τους εν λόγω τομείς πολιτικής, ενώ τα τρία τέταρτα χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ (65 δις ευρώ).

Εντούτοις, η στήριξη που παρέχεται από την περιφερειακή πολιτική στην έρευνα και την καινοτομία ποικίλλει σε μεγάλο βαθμό από τη μια περιφέρεια στην άλλη (βλ. χάρτη 3). Τείνει να είναι μεγαλύτερη στις πιο προηγμένες περιφέρειες, ενισχύοντας έναν φαύλο κύκλο ανάπτυξης που βασίζεται στην καινοτομία. Η πολιτική πρέπει να εφαρμοστεί σε στενή συνεργασία με το κοινοτικό πρόγραμμα καινοτομίας (ΚΠΚ) και το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (ΠΠ7). Μολονότι το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να επικεντρώνεται στη στήριξη της αριστείας, της αμοιβαίας μάθησης και της συνεργασίας των ερευνητών και των επιχειρήσεων σε επίπεδο ΕΕ, η περιφερειακή πολιτική θα πρέπει να συνεχίσει να επικεντρώνει τη στήριξή της στην εξασφάλιση του ότι όλες οι περιφέρειες είναι ικανές να απορροφούν και να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την καινοτομία, έτσι ώστε τα οφέλη της να διαδίδονται σε ολόκληρη την ΕΕ, βοηθώντας στη μεγιστοποίηση του δυναμικού της ένωσης που βασίζεται στη γνώση.

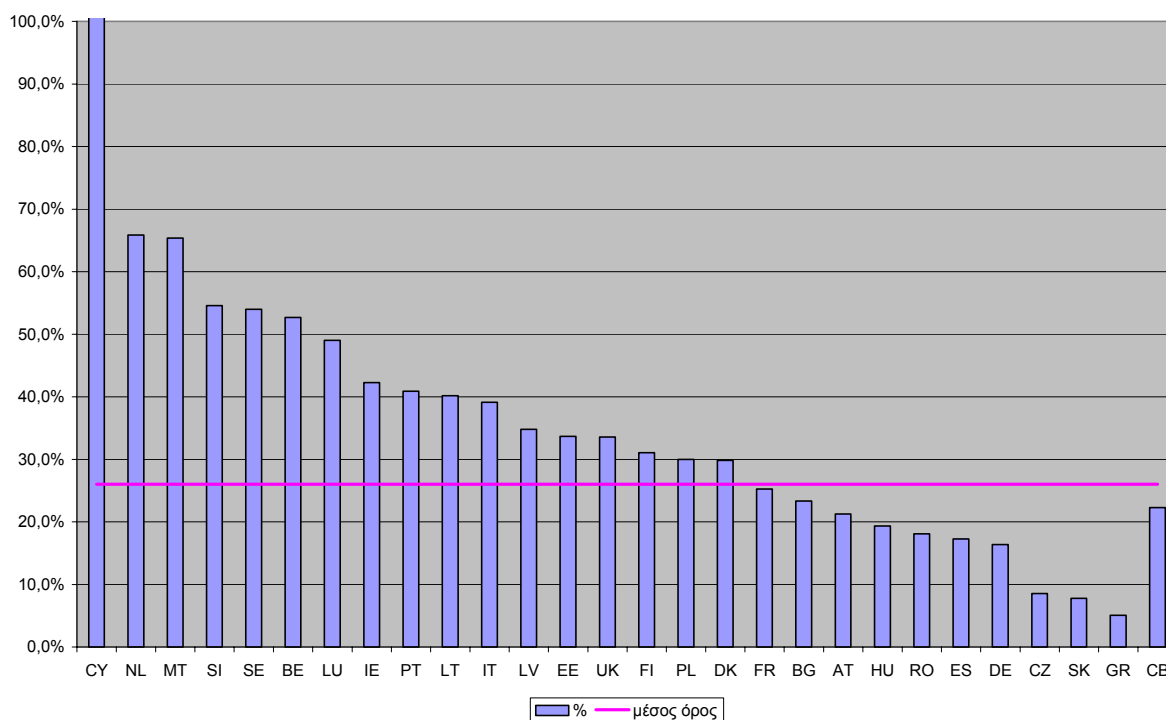
Χάρτης 3: Χρηματοδότηση της πολιτικής της συνοχής για την ΕΤΑ και την καινοτομία, 2007-2013

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σεπτεμβρίου του 2009⁴, επί του παρόντος διατίθενται για σχέδια μόνο 22 δις ευρώ ή το 26% των 86 δις ευρώ που είχαν αρχικά προγραμματιστεί στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων της επιχειρηματικότητας και των ΤΠΕ (βλ. σχήμα 1).

Σχήμα 1: Ποσοστό προόδου στην επιλογή σχεδίων καινοτομίας ανά κράτος μέλος, 2007-2013

⁴ COM(2010)110 Πολιτική για τη συνοχή: Στρατηγική έκθεση 2010 σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων 2007-2013.

Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για επιτάχυνση της εφαρμογής, βελτιστοποίηση του αντικτύπου των παρεμβάσεων, αναπροσανατολισμό των δραστηριοτήτων προς τομείς οι οποίοι παρέχουν στις περιφέρειες τη βέλτιστη ευκαιρία ανάπτυξης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, καθώς και μεγιστοποίηση της συνέργειας μεταξύ των διαφόρων πηγών κοινοτικής χρηματοδότησης για την καινοτομία.

3. ΕΥΡΩΠΗ 2020: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

Χρειάζεται διαμόρφωση στρατηγικής νοημοσύνης για να προσδιοριστούν οι δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας οι οποίες προσφέρουν την καλύτερη ευκαιρία ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας μιας περιφέρειας. Οι πόροι Ε&Α και καινοτομίας, για να έχουν τον κατά το δυνατόν μεγαλύτερο αντίκτυπο, πρέπει να φθάσουν μια κρίσιμη μάζα και να συνοδεύονται από μέτρα για την αύξηση των δεξιοτήτων, των μορφωτικών επιπέδων και της υποδομής της γνώσης.

Οι εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις θα πρέπει, ανάλογα, να αναπτύξουν **στρατηγικές έξυπνης ειδίκευσης**, έτσι ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της περιφερειακής πολιτικής, σε συνδυασμό με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

Οι στρατηγικές έξυπνης ειδίκευσης μπορούν να εξασφαλίσουν μια πιο αποτελεσματική χρήση των δημόσιων κεφαλαίων και να τονώσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις. Μπορούν να βοηθήσουν τις περιφέρειες να συγκεντρώσουν τους πόρους σε λίγες βασικές προτεραιότητες παρά να κατανέμουν τις επενδύσεις σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς. Μπορούν επίσης να αποτελέσουν βασικό στοιχείο στην ανάπτυξη πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για τις ολοκληρωμένες πολιτικές καινοτομίας. Επιπλέον, πρέπει να είναι στενά συνδεδεμένες με άλλους τομείς πολιτικής και απαιτούν την κατανόηση των περιφερειακών ισχυρών σημείων

σε σχέση με άλλες περιφέρειες⁵ και των πιθανών οφελών για την διαπεριφερειακή και τη διεθνική συνεργασία.

Η έξυπνη ειδικευση, αν και δεν είναι στρατηγική που επιβάλλεται εκ των άνω, επιτυγχάνει τη συμμετοχή επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων που συνεργάζονται με σκοπό τον προσδιορισμό των πιο ελπιδοφόρων τομέων ειδικευσης μιας περιφέρειας, αλλά και των αδυναμιών που εμποδίζουν την καινοτομία. Λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές ικανότητες των περιφερειακών οικονομιών για καινοτομία. Μολονότι οι προηγμένες περιφέρειες μπορούν να επενδύουν με σκοπό την προώθηση μιας γενικής καινοτομίας στην τεχνολογία ή τις υπηρεσίες, για άλλες περιφέρειες η επένδυση για την εφαρμογή της καινοτομίας σε έναν συγκεκριμένο τομέα ή σε σχετικούς τομείς είναι συχνά πιο καρποφόρα.

Η βιωσιμότητα της στρατηγικής θα εξαρτάται από την επικαιρότητα και τον συντονισμό των μέτρων πολιτικής και από τη διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένων των τρόπων συμμετοχής των ενδιαφερομένων. Πρέπει να περιλαμβάνει μηχανισμούς εκμάθησης της πολιτικής, ιδίως μέσω αξιολογήσεων από ομολόγους, στους οποίους θα συμμετέχουν δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες και ενδιαφερόμενοι σε περιφερειακό επίπεδο. Η έξυπνη ειδικευση πρέπει να αξιοποιεί την περιφερειακή ποικιλομορφία, να τονώνει τη συνεργασία σε διεθνικό και διαπεριφερειακό επίπεδο και να δημιουργεί νέες ευκαιρίες, αποφεύγοντας τον κατακερματισμό και εξασφαλίζοντας ότι η γνώση διαδίδεται πιο ελεύθερα σε ολόκληρη την ΕΕ.

Ποια θα πρέπει να είναι τα κύρια στοιχεία αυτών των στρατηγικών; Χωρίς τη φιλοδοξία να είναι εξαντλητικές, παρατίθενται παρακάτω ορισμένες βασικές ιδέες, τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι περιφέρειες σε διαφορετικούς συνδυασμούς προκειμένου να σχεδιάσουν τη στρατηγική τους κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνεται στη συγκεκριμένη κατάστασή τους.

3.1. Συσπειρώσεις καινοτομίας για περιφερειακή ανάπτυξη

Οι συσπειρώσεις –γεωγραφικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, συχνά ΜΜΕ, οι οποίες αλληλεπιδρούν μεταξύ τους καθώς και με τους πελάτες και τους προμηθευτές και οι οποίες συχνά μοιράζονται κοινό ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, επιχειρήσεις και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς και εγκαταστάσεις Ε&Α και κατάρτισης– αποτελούν σημαντικό στοιχείο των στρατηγικών έξυπνης ειδικευσης. Παρέχουν ευνοϊκό περιβάλλον για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της καινοτομίας. Η στήριξη για την ανάπτυξή τους πρέπει να επικεντρωθεί σε τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος.

3.2. Φιλικά προς την καινοτομία επιχειρηματικά περιβάλλοντα για τις ΜΜΕ

Ένας ακμαίος τομέας ΜΜΕ είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την καινοτομία, καθώς και για τη συνοχή. Οι ΜΜΕ είναι κεντρικό στοιχείο της οικονομίας της ΕΕ: περίπου 20 εκατ. ΜΜΕ αντιστοιχούν σχεδόν στο 60% της προστιθέμενης αξίας και στα δύο τρίτα της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Περισσότερες από το 92% είναι μικροεπιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζομένους⁶. Συνεπώς, οι περιφερειακές και οι εθνικές αρχές θα πρέπει να στηρίζουν τα φιλικά προς την καινοτομία επιχειρηματικά περιβάλλοντα προκειμένου να βοηθήσουν τις ΜΜΕ, ιδίως εκείνες που

⁵ Στοιχεία που υπέβαλε η βελγική προεδρία στο άτυπο Συμβούλιο ανταγωνιστικότητας, Ιούλιος του 2010.

⁶ "Innovation policy at regional level: Crafts and SME priorities for the new Innovation Strategy" – Έγγραφο προβληματισμού από τη γραμματεία της UEAPME (2010).

παρουσιάζουν ένταση E&A, και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Στην εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΕΤΠΑ το 2000-2006 διαπιστώθηκε ότι, μολονότι η στήριξη επέτρεψε τη δημιουργία τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου θέσεων εργασίας και την αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία, υπάρχει ανάγκη εκτενέστερης χρήσης δανεισμού, ιδίων κεφαλαίων και άλλων μορφών χρηματοοικονομικών τεχνικών.

3.3. Διά βίου μάθηση στην έρευνα και την καινοτομία

Πολλά πανεπιστήμια στην ΕΕ βοηθούν στην εμπορευματοποίηση της έρευνας, ενισχύοντας το επιχειρηματικό πνεύμα των φοιτητών και συνεργαζόμενα στον τομέα της καινοτομίας με περιφερειακές επιχειρήσεις, και έτσι επιτυγχάνουν μεγαλύτερη συμμετοχή στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη. Χρειάζονται περισσότερες παρεμβάσεις αυτού του είδους.

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) είναι η πρώτη πρωτοβουλία που στοχεύει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ μέσω της πλήρους ενσωμάτωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων (το τρίγωνο της γνώσης), έτσι ώστε να δημιουργηθεί και να προωθηθεί καινοτομία παγκόσμιου επιπέδου και αντικτύπου. Συνεπώς, το EIT μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στο ευρωπαϊκό τοπίο της καινοτομίας.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η διά βίου μάθηση, όπως αναφέρονται στην εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην πρωτοβουλία «Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας», είναι ουσιαστικής σημασίας για την ανάπτυξη περιφερειακής ικανότητας καινοτομίας. Η επικέντρωση των προγραμμάτων του σχολείου, της επαγγελματικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε εγκάρσιες ικανότητες, όπως η δημιουργικότητα, το επιχειρηματικό πνεύμα και η πρωτοβουλία, θα βοηθήσει τους νέους να αναπτύξουν το πλήρες δυναμικό τους για καινοτομία. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να προωθήσει περισσότερα σχέδια προκειμένου να στηριχθεί η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των κάθε είδους ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των επιχειρήσεων.

3.4. Ελκυστικές περιφερειακές υποδομές καινοτομίας και κέντρα ικανότητας

Η ερευνητική υποδομή είναι βασικό στοιχείο των συστημάτων καινοτομίας που βασίζονται στη γνώση. Απαιτείται μια τρίπτυχη προσέγγιση για να βοηθηθούν οι περιφέρειες να αξιοποιήσουν το πλήρες δυναμικό τους: i) ανάπτυξη υποδομής έρευνας και ΤΠΕ παγκοσμίου επιπέδου, με βάση την υπάρχουσα περιφερειακή επιστημονική αριστεία, με τη στήριξη των διαρθρωτικών ταμείων, ii) δημιουργία δικτύων ερευνητικών εγκαταστάσεων για χώρες με μικρότερη ένταση έρευνας, και iii) ανάπτυξη περιφερειακών εταιρικών μέσων (ΠΕΜ). Η περαιτέρω ανάπτυξη και χρήση των ηλεκτρονικών υποδομών που βασίζονται στις ΤΠΕ για τη διασύνδεση και τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ γεωγραφικά διάσπαρτων ερευνητικών ομάδων και τον επιμερισμό των επιστημονικών πόρων και γνώσεων αποτελεί εν προκειμένω βασικό μέσο επίτευξης.

Οι εθνικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να εξετάσουν, ειδικότερα, το πώς η περιφερειακή πολιτική της ΕΕ μπορεί να συμβάλει στον στόχο για το 2015 της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας» να ολοκληρωθεί ή να δρομολογηθεί το 60% των ερευνητικών υποδομών που αναγνωρίζονται από το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ για τις Υποδομές Έρευνας (ESFRI).

3.5. Δημιουργικότητα και πολιτιστικές βιομηχανίες

Η ικανότητα της ΕΕ να ανακάμψει από την κρίση και να αντιμετωπίσει μακροχρόνιες προκλήσεις δεν εξαρτάται μόνο από μια ισχυρή βιομηχανική βάση αλλά και από τη δημιουργικότητα και τις δεξιότητες των ατόμων, τη διακυβέρνηση και τις ισχυρές κοινωνικές αξίες –αλληλεγγύη, σεβασμός του περιβάλλοντος, ανοικτό πνεύμα και πολιτιστική ποικιλομορφία.

Οι πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, οι οποίες ανθούν στο τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, είναι σε στρατηγική θέση ώστε να συνδέσουν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Μπορούν να βοηθήσουν στην τόνωση των τοπικών οικονομιών, στην προώθηση νέων δραστηριοτήτων, στη δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων εργασίας· να έχουν δευτερογενείς συνέπειες σε άλλες βιομηχανίες και να ενισχύσουν την ελκυστικότητα των περιφερειών και των πόλεων⁷. Συνεπώς, οι δημιουργικές βιομηχανίες είναι καταλύτες για διαρθρωτικές αλλαγές σε πολλές βιομηχανικές ζώνες και αγροτικές περιοχές, με δυναμικό ανανέωσης των οικονομιών τους, και συμβάλλουν στην αλλαγή της δημόσιας εικόνας των περιφερειών.

Θα πρέπει να ενσωματωθούν στις στρατηγικές περιφερειακής ανάπτυξης, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί μια αποτελεσματική σύμπραξη μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

3.6. Ψηφιακή ατζέντα

Η ψηφιακή ατζέντα έχει ως στόχο να προσφέρει βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη από μια ψηφιακή ενιαία αγορά, με βάση ταχείες εφαρμογές του διαδικτύου και τη δυνατότητα πρόσβασης σε περιεχόμενο on-line.

Η στήριξη της περιφερειακής πολιτικής όσον αφορά τα ευρυζωνικά δίκτυα το 2000-2006 και το 2007-2013 έχει συμβάλει στη μείωση των διαφορών στην πρόσβαση μεταξύ των αραιοκατοικημένων και των πυκνοκατοικημένων περιφερειών από 67% το 2004 σε 24% το 2008 και των διαφορών στην ευρυζωνική κάλυψη μεταξύ των αγροτικών και των αστικών περιφερειών από 33% το 2004 σε 28% το 2007. Αλλά, οι διαφορές εξακολουθούν να υπάρχουν, ιδίως στις αγροτικές περιοχές: το 94% των Ευρωπαίων καλύπτεται από ευρυζωνικά δίκτυα, αλλά μόνο το 80% του αγροτικού πληθυσμού.

Πολλές περιφέρειες εξακολουθούν να αγωνίζονται να επενδύσουν τη χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ που διατίθεται για τις ΤΠΕ (περίπου 4,4% του συνόλου), λόγω, κυρίως, της έλλειψης ικανότητας σχεδιασμού. Απαιτείται επίσης μεγαλύτερη μόχλευση των ιδιωτικών επενδύσεων στις ΤΠΕ προκειμένου να αντισταθμιστούν οι δημοσιονομικοί περιορισμοί στις δημόσιες δαπάνες. Όσον αφορά τη σημασία των ΤΠΕ για το σύστημα καινοτομίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν καλύτερα το ΕΤΠΑ, έτσι ώστε να επιταχυνθεί η επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2020 σχετικά με την ευρυζωνική πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους κάλυψης, κάνοντας χρήση των διαφόρων διαθέσιμων τεχνολογιών (τεχνολογία ινών, adsl, ασύρματη τεχνολογία, δορυφορική τεχνολογία), έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι διαφορετικές γεωγραφικές ανάγκες και προκλήσεις των διαφόρων περιφερειών σε ολόκληρη την ΕΕ.

⁷ COM(2010)183 «Απελευθέρωση του δυναμικού των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας».

3.7. Δημόσιες συμβάσεις

Οι δημόσιες συμβάσεις είναι ένας βασικός παράγοντας προώθησης της καινοτομίας, δεδομένου ότι μπορούν να βοηθήσουν τις καινοτόμες επιχειρήσεις να επιταχύνουν την εισαγωγή των καινοτομιών στην αγορά και την απόδοση των σχετικών επενδύσεων. Οι καινοτόμες δημόσιες συμβάσεις έχουν την έννοια ότι ο δημόσιος τομέας αναλαμβάνει τον ρόλο και τους κινδύνους ενός σημαντικού πελάτη, βελτιώνοντας, παράλληλα, την ποιότητα των υπηρεσιών και την παραγωγικότητά του.

Οι προϋπολογισμοί των συμβάσεων θα πρέπει να περιλαμβάνουν συμβάσεις προ-εμπορικού τύπου καθώς και συμπράξεις καινοτομίας. Η Επιτροπή θα παρέχει καθοδήγηση και στήριξη με σκοπό την τόνωση της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου ενός νομικού πλαισίου για τη διευκόλυνση των κοινών συμβάσεων μεταξύ αντισυμβαλλομένων από διαφορετικά κράτη μέλη.

Τέτοιες διαδικασίες αναπτύσσονται σε περιφέρειες που περιλαμβάνονται στην πρωτοβουλία «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» και χρειάζεται να ενσωματώνονται στα επιχειρησιακά προγράμματα.

3.8. Η περιφερειακή πολιτική αντιμετωπίζει τις μεγάλες προκλήσεις μέσω των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας

Ορισμένες κοινωνικές προκλήσεις καθιστούν απαραίτητη μια σημαντική συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να βρεθούν και να εφαρμοστούν αποτελεσματικές λύσεις. Οι προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο της Ευρώπης 2020 περιλαμβάνουν την κλιματική αλλαγή, την αποτελεσματική χρήση της ενέργειας και των πόρων, την ανεπάρκεια πρώτων υλών και τη δημογραφική γήρανση.

Η Ένωση καινοτομίας περιλαμβάνει πολλές ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων με την παροχή των μέσων για τη συγκέντρωση των πόρων και όλων των βασικών παραγόντων, καθώς και των σχετικών μέσων πολιτικής, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο, με σκοπό την επίτευξη κοινών στόχων.

Η περιφερειακή πολιτική θα πρέπει να συνεχίσει να αντιμετωπίζει αυτές τις προκλήσεις, και χρειάζεται να βρεθούν τρόποι ένταξης των σχετικών συμπράξεων στην εφαρμογή της.

4. ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Το Συμβούλιο⁸ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁹ υπογράμμισαν τη σημασία της ενίσχυσης της συνέργειας, μεταξύ των πολιτικών στήριξης της ΕΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Κάλεσαν την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω τρόπους εναρμόνισης και απλούστευσης των κανόνων και διαδικασιών για τα σχετικά μέτρα και να εξετάσει τις μεταξύ τους διασυνδέσεις, έτσι ώστε να παράσχει καθοδήγηση και να ενισχύσει τη συνεργασία με τους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς που συμμετέχουν στην εφαρμογή τους.

Από τότε, ελήφθησαν πολλά μέτρα για τη στήριξη τόσο των φορέων που συμμετέχουν άμεσα στην καινοτομία όσο και των δημόσιων φορέων που είναι αρμόδιοι για τον σχεδιασμό των

⁸ Συμπεράσματα της 17ης Μαΐου 2010.

⁹ Ψήφισμα του ΕΚ (EP:A7-0138/2010, P7_TA(2010) 0189· Μάιος του 2010).

περιφερειακών συστημάτων καινοτομίας και την παροχή υπηρεσιών στήριξης. Για τους προαναφερόμενους φορείς, η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει έναν πρακτικό οδηγό¹⁰ για τους ερευνητές και τις επιχειρήσεις. Για τους φορείς λήψης αποφάσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καταβάλλονται προσπάθειες προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με τους τοπικούς αποδέκτες της χρηματοδότησης της ΕΕ, έτσι ώστε να αυξηθεί το δυναμικό για συνέργεια μεταξύ των σχετικών δραστηριοτήτων.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διερευνούν, μαζί με τα κράτη μέλη και τις περιφερειακές αρχές, μέχρι ποιο βαθμό μπορούν τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα να παράσχουν συμπληρωματική χρηματοδοτική στήριξη στο ΠΠ7 για:

- την κατασκευή των ερευνητικών υποδομών που προβλέπονται στον χάρτη πορείας του ESFRI
- τα σχέδια, βάσει της δράσης του ΠΠ7 για το ερευνητικό δυναμικό, που αξιολογήθηκαν θετικά αλλά δεν μπόρεσαν να χρηματοδοτηθούν λόγω έλλειψης πόρων.

Μια περαιτέρω δυνατότητα είναι να υιοθετήσουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες βέλτιστες πρακτικές από τη διαχείριση των σχεδίων του ΠΠ7 και, μέσω της χρήσης διεθνών αξιολογήσεων από ομολόγους, να προσδιορίσουν προτεραιότητες χρηματοδότησης για την έρευνα και την καινοτομία στα προγράμματα περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ.

Τα ερευνητικά και τεχνολογικά πάρκα, καθώς και τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, είναι σημαντικά για τη διευκόλυνση της καινοτομίας και την τόνωση της περιφερειακής ανάπτυξης¹¹. Η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσφατα έναν «έξυπνο οδηγό για τα εκκολαπτήρια που βασίζονται στην καινοτομία» για τους φορείς χάραξης της περιφερειακής πολιτικής¹².

Το Enterprise Europe Network βασίζεται στους περιφερειακούς φορείς στήριξης των επιχειρήσεων και της καινοτομίας, πολλοί από τους οποίους είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του ΕΤΠΑ. Το εν λόγω δίκτυο προωθεί τη συμμετοχή των ΜΜΕ στα σχέδια του ΠΠ7 και του ΚΠΚ και στηρίζει τη μεταφορά τεχνολογίας και τις επιχειρηματικές συμπράξεις, βοηθώντας έτσι τις επιχειρήσεις να συνδέονται με τα διεθνή δίκτυα καινοτομίας και γνώσης. Επίσης, το δίκτυο ενισχύει την ικανότητα των οργανώσεων των τοπικών και περιφερειακών εταίρων να προσφέρουν υπηρεσίες στήριξης προσαρμοσμένες στις αυξανόμενες παγκόσμιες αλυσίδες αξίας.

Επιπλέον, σε επίπεδο ΕΕ, η στήριξη των διεθνικών προγραμμάτων (π.χ. η Στρατηγική της Βαλτικής Θάλασσας) και της διαπεριφερειακής συνεργασίας (π.χ. περιφέρειες της γνώσης του ΠΠ7, πρωτοβουλίες για τις συσπειρώσεις του ΚΠΚ καθώς και INTERREG IVC και URBACT, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή») βοηθά τις περιφέρειες να συμμετέχουν περισσότερο στην έρευνα για την παγκόσμια αριστεία και να αυξάνουν τις ευκαιρίες μάθησης.

¹⁰ http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html

¹¹ EESC CCM/072 (July 2010), 'Technology, Industrial innovation and Science Parks'.

¹² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.ht

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα ανακοίνωση ζητά από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων έξυπνης ανάπτυξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» μέσω της περιφερειακής πολιτικής και της χρηματοδότησής της, του ΕΤΠΑ.

Σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η περιφερειακή πολιτική μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο στο νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Ωστόσο, τα τελευταία τρία έτη της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες μπορούν ήδη να αρχίσουν να επανεστιάζουν την πρακτική τους. Στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης προτείνονται τρόποι αξιοποίησης της περιφερειακής ποικιλομορφίας και εξασφάλισης μιας αποτελεσματικής χρήσης των περιορισμένων πόρων μέσω της αξιοποίησης των συνεργειών μεταξύ των πηγών χρηματοδότησης και μεταξύ των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας στις διάφορες περιφέρειες. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας» και να είναι συμπληρωματικές προς αυτήν.

Παράρτημα 1 – Δράσεις για την επίτευξη των στόχων έξυπνης ανάπτυξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» μέσω της περιφερειακής πολιτικής και της χρηματοδότησής της

Δράση 1: Ανάπτυξη στρατηγικών έξυπνης ειδίκευσης

Αυτή η δράση αποσκοπεί στη συγκέντρωση πόρων στους πιο ελπιδοφόρους τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος, π.χ. στις συσπειρώσεις, στους υπάρχοντες τομείς και στις διατομεακές δραστηριότητες, στην οικολογική καινοτομία, στις αγορές υψηλής προστιθέμενης αξίας ή σε ειδικούς τομείς έρευνας. Η ανάπτυξη αυτών των στρατηγικών μπορεί να αρχίσει αμέσως, με τη συμβολή τεχνικής βοήθειας και την υποβολή τους σε διεθνείς αξιολογήσεις από ομολόγους.

Αν αυτή η δράση υιοθετηθεί, πρέπει να πλαισιωθεί από δύο συνοδευτικά μέτρα:

- Ενίσχυση της στήριξης από το ΕΤΠΑ για την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία στην τρέχουσα περίοδο, έτσι ώστε να αυξηθούν οι επενδύσεις σ' αυτούς τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής χρηματοδότησης από το ΠΠ7 και το ΚΠΚ. Οι βασικές συνθήκες για την έρευνα και την καινοτομία και για μια οικονομία βασιζόμενη στη γνώση θα πρέπει να βελτιωθούν μέσω της ευθυγράμμισης της στήριξης από το ΕΤΠΑ με τις προτεραιότητες του εθνικού προγράμματος μεταρρυθμίσεων (συνδέεται με την κατευθυντήρια γραμμή 4 των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση).
- Πλήρης αξιοποίηση της ευελιξίας στα προγράμματα περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ, έτσι ώστε να επαναπροσανατολιστεί η χρηματοδότηση προς αυτή την κατεύθυνση. Η Επιτροπή θα στηρίξει τις αιτήσεις γι' αυτόν τον επαναπροσανατολισμό, ο οποίος συμφωνεί με την προσέγγιση της έξυπνης ειδίκευσης, και θα επιταχύνει την έγκρισή τους.

Δράση 2: Εκτενέστερη χρήση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής για τη στήριξη της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των δανείων με ευνοϊκούς όρους, των εγγυήσεων και των επιχειρηματικών κεφαλαίων, ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος της επιχείρησης και των κινδύνων στην κάθε περίπτωση. Η επέκταση της δανειοδότησης και της συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο για την καινοτομία με τη χρήση των υφιστάμενων μέσων,

συμπεριλαμβανομένου του ομίλου της ΕΤΕπ, και ιδίως προς τις ΜΜΕ, θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα πολιτικής.

Δράση 3: Αξιοποίηση της δυνατότητας [βάσει του άρθρου 37 παράγραφος 6 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΚ αριθ. 1083/2006) χρηματοδότησης της **διαπεριφερειακής συνεργασίας** με σκοπό την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο των στόχων της σύγκλισης και της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας, και καλύτερη πρόσβαση στα διεθνή δίκτυα έρευνας και καινοτομίας με βάση το ΠΠ7 και το ΚΠΚ.

Δράση 4: Εξασφάλιση της συνοχής μεταξύ της τόνωσης της προσφοράς και της αύξησης της ζήτησης στο πλαίσιο της πολιτικής για την έρευνα και την καινοτομία, κάνοντας χρήση των ευκαιριών που προσφέρονται από τις **δημόσιες συμβάσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ**, έτσι ώστε να αυξηθεί το καινοτόμο περιεχόμενο των προϊόντων, των διαδικασιών και των υπηρεσιών.

Δράση 5: Συστηματικότερη **χρησιμοποίηση της διεθνούς αξιολόγησης από ομολόγους από διεθνείς εμπειρογνώμονες** για ερευνητικά σχέδια, έτσι ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της στήριξης.

Δράση 6: Εξέταση της χρησιμοποίησης του ΕΤΠΑ για χρηματοδότηση κατάλληλη για τα **σχέδια ΠΠ& και ΚΠΚ που έχουν εγκριθεί στο πρώτο στάδιο επιλογής**.

Δράση 7: Αξιοποίηση των δυνατοτήτων βελτίωσης της περιφερειακής πολιτικής για την καινοτομία μέσω της ομαδικής μάθησης, η οποία προσφέρεται από τις πλατφόρμες και τα δίκτυα των ΠΠ7, ΚΠΚ και INTERREG IVC.

Η εφαρμογή των παραπάνω δράσεων θα πρέπει να περιληφθεί σε ειδικό τμήμα των εκθέσεων εφαρμογής και να συζητηθεί από τις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων.

Παράρτημα 2 – Κατάλογος των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή

Για να στηρίξει τις δράσεις που αναφέρονται στο παράρτημα 1, σε περίπτωση που υιοθετηθούν από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή:

- **θα διευκολύνει την κατάρτιση και την εφαρμογή των στρατηγικών έξυπνης ειδίκευσης από τις εθνικές και περιφερειακές κυβερνήσεις, μέσω:**
 - της ανάπτυξης μιας ‘πλατφόρμας έξυπνης ειδίκευσης’ πριν από το 2012, συγκεντρώνοντας την εμπειρογνομosύνη από τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα, τις περιφερειακές αρχές, τις επιχειρήσεις και τις υπηρεσίες της Επιτροπής, έτσι ώστε να διευκολυνθεί ο προσδιορισμός των αναγκών, των ισχυρών σημείων και των ευκαιριών·
 - των στοιχείων, της πολιτικής ανάλυσης και των πληροφοριών σχετικά με την απόδοση και την ειδίκευση της έρευνας και της καινοτομίας από μια συνολική προοπτική της ΕΕ (ιδίως στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου για τις συσπειρώσεις, του περιφερειακού πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία και του περιφερειακού παρατηρητηρίου καινοτομίας, καθώς και του τομειακού παρατηρητηρίου καινοτομίας)·
 - των πλατφορμών για αμοιβαία μάθηση όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αυτών των στρατηγικών [συμπεριλαμβανομένων του

χρηματοδοτούμενου από το ΚΠΚ ευρωπαϊκού φόρουμ για τη συνεργασία των συσπειρώσεων (European Cluster Cooperation Forum)¹³ και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τις συσπειρώσεις (European Cluster Alliance) καθώς και των χρηματοδοτούμενων από το ΠΠ7 'περιφερειών της γνώσης' και των σχεδίων ερευνητικού δυναμικού].

- **θα βοηθήσει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να εφαρμόσουν τα σχέδια εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας** μέσω της μεταφοράς γνώσεων και της διάδοσης ορθών πρακτικών, με τη βοήθεια της πρωτοβουλίας «Περιφέρειες για την οικονομική αλλαγή» (συμπεριλαμβανομένων των 'RegioStars') και με την παροχή τεχνικής υποστήριξης στα περιφερειακά δίκτυα ταχείας ανάληψης δράσης που βασίζονται στην καινοτομία, καθώς και στη διαπεριφερειακή συνεργασία, η οποία στηρίζεται π.χ. από το INTERREG IVC, τις περιφέρειες της γνώσης και τις δραστηριότητες συσπειρώσεων που χρηματοδοτούνται από το ΚΠΚ.
- **θα συνεργαστεί στενά με τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**, έτσι ώστε να αντληθούν χρηματοδοτικοί πόροι και να μεγιστοποιηθεί η χρήση των υφιστάμενων χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας δημιουργίας ενός πλαισίου/ διευκόλυνσης RSFF¹⁴ ειδικά για τις περιφέρειες σύγκλισης, να προωθηθεί η εντατικότερη χρήση του JEREMIE¹⁵, έτσι ώστε να εξασφαλιστούν χρηματοδότηση και εγγυήσεις για την τόνωση της καινοτομίας στις ΜΜΕ και στις επιχειρηματικές εκκινήσεις που βασίζονται στην τεχνολογία, καθώς και να εξεταστούν τρόποι για την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των υφιστάμενων χρηματοπιστωτικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σε νέες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας.
- **θα διευκολύνει τις επιχειρηματικές ευκαιρίες για τις ΜΜΕ** μέσω του Enterprise Europe Network, οι εταίροι του οποίου θα πρέπει, με τη σειρά τους, να βοηθήσουν τους οργανισμούς να κάνουν καλύτερη χρήση της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ για καινοτομία.
- **θα βελτιώσει τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα των πολιτικών της ΕΕ για την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία**, με σκοπό:
 - τον εντοπισμό και την εφαρμογή ορθών πρακτικών για τους φορείς χάραξης πολιτικής και παροχής στήριξης στην καινοτομία· την ενίσχυση και την επικαιροποίηση του 'πρακτικού οδηγού σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από την ΕΕ' στον εν λόγω τομέα και τη δημιουργία μιας ενιαίας δικτυακής πύλης σχετικά με τη στήριξη της Επιτροπής στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, συνδεδεμένης με τη δικτυακή πύλη των συμμετεχόντων στο ΠΠ7, έτσι ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των καινοτόμων φορέων στη χρηματοδότηση της ΕΕ.

¹³ Θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου για τις συσπειρώσεις (European Cluster Observatory) το 2011.

¹⁴ Η χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού του κινδύνου (RSFF) είναι μια διευκόλυνση χρηματοδότησης μέσω δανεισμού, η οποία αναπτύχθηκε από κοινού από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων προκειμένου να ενισχυθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία.

¹⁵ Άρθρο 44 του κανονισμού 1083/2006.